

DEVLET BAKANİ A. AHAT ANDİCAN (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Aydın Milletvekili Sayın Ali Rıza Gönül'ün sözlü soru önermesine cevap vermek üzere huzurunuzdayım.

Önergede "Bilindiği üzere, Mısır'la LNG antlaşması yapılmış, İskenderun ve İzmir-İliğa LNG terminali yapılması gündeme gelmiştir. Ancak, bazı iddialar ve yaygın hale gelmiş söylentiler, bu proje üzerinde şüpheler uyandırmaktadır. Buna göre;

Soru 1- İzmir-İliğa terminali mühendislik çalışması hâlâ niçin bitirilememiştir?" deniliyor.

Cevap 1- Yurdumuzun ve Ege Bölgesinin artan doğalgaz talebini karşılamak ve doğalgaz arz kaynaklarını çeşitlendirmek amacıyla İzmir-İliğa'da yıllık kapasitesi 6 milyar metreküp olan bir LNG terminali kurulması planlanmıştır. Bu amaçla BOTAŞ Genel Müdürlüğü tarafından yapılmış olan mühendislik ihalesi kapsamında, İzmir yöresinde terminal kurulması için yer tespiti çalışmaları yapılmıştır. Yörede yapılan teknik çalışmalar neticesinde tespit edilen 7 ayrı saha incelenmiş ve İliğa bölgesinin, terminal ve iskele yapımı için hem teknik hem jeolojik açıdan en uygun bölge olduğu tespit edilmiştir. Ancak, seçilen bölgenin gemi sökümlü alanı olması nedeniyle, ilgili kuruluşlarla irtibata geçilmiş ve konunun çözülmesi için çalışmalar sürdürülmektedir. Terminal yerinin kesinleştirilmesini müteakip mühendislik çalışmaları en kısa sürede tamamlanacaktır.

Soru 2.- İnşaat ihaleye çıkmak için ne beklemektedir?

Cevap 2.- BOTAŞ, LNG teminine ilişkin tüm çalışmalarını; İzmir İliğa'da kurulması planlanan yeni LNG terminaline sevk edilecek LNG'nin, satın alınacağı şirketlerin üretim ve sıvılaştırma tesislerinde ve ayrıca taşıma faaliyetlerini yürüten şirketlerin sermayesinde hisse sahibi olunması; buna karşılık, söz konusu ülkelerdeki ilgili şirketlerin de, Türkiye'deki gazlaştırma tesislerini yapıp işleten şirketin sermayesinden hisse sahibi olunması halkalarından oluşan komple bir zincir içerisinde planlamaktadır.

LNG alımının ilkelerinin ve LNG terminalinin hangi modele göre kurulup işletileceği hususlarının belirlenmesine ilişkin çalışmalar sonucunda hazırlanan şartnamelere göre, basın duyurusu yapılarak firmaların tekliflerinin alınması planlanmaktadır. Terminalin yapımına ilişkin ihale çalışmalarının, yukarıda bahsedilen tekliflerin alınması ve değerlendirilmesiyle ilgili çalışmaların tamamlanmasına bağlı olarak başlatılması söz konusudur. Ancak, terminalin yapımına ilişkin çalışmalara 1998 yılı içerisinde başlanması planlanmaktadır.

Cevap 3.- Entegre proje çerçevesinde, Kasım 1996'da Mısır, Aralık 1996'da Yemen'le imzalanan mutabakat zabitleri kapsamında, ilgili taraflarla görüşmelere Ocak 1997'de başlanmıştır.

Mısır LNG'yle 4 milyar metreküp doğalgaz eşdeğeri LNG ithalatı hususunda alım satım anlaşma müzakereleri sürdürülmüştür. Ağustos 1997'de yapılan görüşmeler sırasında Mısır LNG, teklif ettiği anlaşma koşullarına bağlı olarak fiyat teklifini de yapmış, ancak, Cezayir dönem fiyatının yüzde 7,5 üzerinde olan bu fiyat, BOTAŞ tarafından kabul edilebilir bulunmamıştır. Yemen LNG'yle, 3,7 milyar metreküp doğalgaz eşdeğeri LNG ithalatı hususunda yürütülen müzakerelerde ise, fiyat teklifi alınacak bir noktaya gelinememiştir.

Söz konusu faaliyetlerin olduğu dönemde, müzakerelerin, rekabete açılmadan, yalnızca, Mısır LNG ve Yemen LNG'yle yürütülmesi nedeniyle yüksek fiyat teklifinin geldiği; ancak, bu noktada, LNG temininin, entegre bir proje kapsamında ve yarışma yoluyla yapılacak olmasının, bunun önüne geçeceği düşünülmektedir.

Cevap 4.- Ülkemizin enerji planlamasını uygulamakla görevlendirilmiş olan Bakanlığımıza, bilindiği üzere, 3096 sayılı Kanunla, Türkiye Elektrik Kurumu dışındaki kuruluşların elektrik üretimi, iletimi, dağıtımı ve ticaretiyle görevlendirilmesi hususunda özel sektör firmalarına yeni üretim tesisi kurma ve mevcut tesislerin işletme hakkını devretme imkânı tanınmıştır.